

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. A. Ad Beatissimum Sixtum V. Pontificem Maximum
Tractatus De Casibus reservatis**

Zanchi, Lelio

Veronae, M. D. LXXXV

Casus Quos Pontifex Maximus non potest, aut debeat dispensare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61633](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61633)

C A S V S

*Quos Pontifex Maximus non potest, aut debeat
dispensare.*

CONTRA Euangelium negatur dispensatio. xxv. q. 1.
cap. sunt quedam. xxvj. dist. cap. deinde.

Circa ea que de sui natura respiciunt peccatum mortale dispensatio negatur, exempli, gratia vt quis sine peccato valeret fornicationes committere extr. de iur. iur. cap. & si Christus.

Incumbentia articulis fidei dispensare non potest, gl. in uer. dispensare, in cap. ij. de bigam.

Contra mandantem fieri homicidium ordinum executio uspenditur, cap. 1. & fi. in. vj. de homicid.

Contra decem precepta negatur dispensatio. xiiij. dist. cap. sicut.

Contra quatuor concilia principalia ea tollendo dispensare non potest xxv. q. 1. cap. sunt quedam.

Non dispensat in gradibus consanguinitatis lege diuina prohibitis de rest. spoliat. cap. literas.

Nulla causa potest esse legitima, vt Papa faciat de peccato non peccatum, & ideo debet sibi reputare impossibile, Card. Flor. in repet. cap. perpendimus, de sent. excom. col. vij.

Potestas

Potestas conferendi sacramentum Eucharistiæ concedi à Papa non potest illi, qui in præbiterali officio non sit constitutus, ita tenet glo. in cap. peruenit. xcv. dist. Abb. Inn. in cap. quanto de conluet.

Papa à peccato se ipsum absolueri non potest, vt tenet Abb. in cap. fin. de insti. ratio hæc est, nam confessio est instituta de iure diuino, not. in cap. omnis vtriusque sexus, de penit. & remis. sed ipse iure diuino ligatur, cap. sunt quidam, xxv. q. 1. & inquantū esset peccator, alijs minor esset, glo. in cap. 1. xxiiij. q. 1.

Ex suo proprio contractu, Papa ita obligatur, quòd non potest reuocare contractum suum in præiudicium tertij, tex. & ibi Abb. & Felyn. in cap. 1. de probat. Cyn. in l. digna vox, C. de leg. facit l. Cesar. ff. de publi.

Papa non potest se subijcere iurisdictioni laicorum, quia illud esset in magnum præiudicium dignitatis Pontificalis, vt tenent Io. And. & Abb. in cap. ecclesia Sanctæ Mariæ de const. & respondent ad cap. nos si incompetenter, ij. q. vij. quòd ibi iudicium accipitur pro discretionem, & Papa fecit illud ex nimia humilitate.

Sedem Romanam in alium locū traducere Papa non potest. Abb. in cap. per venerabilem qui fil. fin. legit. cap. rogamus, xxiiij. q. 1. & hoc de honestate, vt tenet card. Alex. in cap. nolite, xi. dist. facit cap. præsentis de præb. in vi.

Quis priuilegiari non potest à Papa, vt non teneatur venire ad eum aut sit exemptus à Romana Ecclesia, vt no. Io. An. & Abb. in cap. cum instantia, col. ij. de cens. quia cum Papa teneat locum Dei in terris, cap. ij. de transl. præl. non debet posse aliquem eximere à sua potestate, cum per hoc eximeretur à potestate Dei.

Iudici suspecto causam committere non potest Papa quin recusari possit

possit & hoc in causis in quibus non habet plenariam potestatem, Abb. in cap. cum inter Priorem de except. & in cap. ad hec, post gl. de rescript. Dec. in cap. proposuit de apell. istud videtur quodammodo naturale, cap. quod suspecti, iij. q. v. Clem. Pastoralis de re. iud.

In causis in quibus Papa non habet plenam potestatem in preiudicium tertij non potest dare fidem scripture priuate vt. no. Abb. in cap. 1. in ij. no. de fid. inst. facit Clem. pastoralis, de re. iud. idem Abb. in cap. cum a nobis col. ij. de test.

Papa non potest facere. vt facta habeantur pro non factis, Abb. in cap. cum te, col. ij. de re. iud. vbi dicit quod Papa non potest tollere infamiam facti per l. in bello. §. facte. ff. de cap. & postlim. reuer. cap. si Paulus. xxxij. q. v. vbi dicit Diuus Hyeron. quod Deus potest omnia, suscitare Virginem non potest post ruinam valet enim a pena liberare, sed Virginem coronare non valet, nam illud importaret contradictionem, per las. in l. 1. §. si vir, ff. de acqu. poss.

Papa statuere non potest ut communicantes cum excommunicatis non incurrant excommunicationem minorem, tex. in cap. nulli de sent. excom. & ibi Abb.

Papa statuere non potest vt clerici perdant priuilegium cap. si quis suadente. xvij. q. iij. nisi sit causa, Abb. Fely. in cap. nulli de sent. excom. gl. in simili, in cap. que ad perpetuam. xxv. q. 1. ratio est, quia priuilegium clericorum est de iure diuino, xcvi. dist. & Papa contra ius diuinum non potest dispensare, cap. sunt quedam. xxv. q. 1. Gemin. in cap. in istis. iij. dist. tenet quod Papa etiam cum causa non possit tollere istud priuilegium, cap. si quis suadente; & videtur quod non possit assignari aliqua causa sufficiens propter quam tolleretur hoc priuilegium quem sequitur, Fely. in cap. nulli, de sent. excom. hec enim conclusio Gem.

D non

non est recepta quia immo Papa cum causa potest tollere privilegium. cap. 1. de vit. & honest. cler. in vj. & in cap. in audientia, & in cap. perpendimus de sent. excom.

Bene verum est quod Papa non potest tollere characterem impressum in anima per degradationem, nec etiam tollitur per mortem, Abb. in cap. 1. & ij. de cler. exco. & Io. An. in cap. degradatio, de pen. libro vj. glo. in clem. in plerisque in verbo vel aliquod de elect. gl. in cap. accedens L. dist. Abb. in cap. non potest de re. iud.

Papa statuere non potest generaliter ut usuræ comitantur, quia contra Euangelium mutuuum dantes, & nihil inde sperantes: Fely. in cap. fin. de maio. & obed.

Si Papa præcipit aliquid cum scandalo de certa scientia in quo non possit dispensare non est sibi obediendum, quia Deus qui est superior præcipit malum vitandum, potius Deo parendum, quam eius vicario, Abb. in cap. cum leuamur de præbend.

Papa dispensare non potest ut valeat matrimonium in quo non interuenit consensus, ita tenet, Io. An. in cap. per venerabilem qui fil. sint legit.

Matrimonium consumatum per copulam carnalem Papa non dispensat inter fideles nisi ex consensu vtriusque sponsi ex potestate absoluta dissoluere potest illud matrimonium nulla alia causa existente ex potestate ordinata ex causa potest dissoluere tale matrimonium cap. ex publico de conuers. coniug. sed sine maxima causa Papa non deberet talem dispensationem facere & ita Host. & Doc. communiter tenent.

Papa non dispensat matrimonium inter compatrem & comatrem Abb. in cap. si. nu. 5. de purg. Cano. Fely. in cap. at si clerici de iud.

Papa

Papa dispensare non potest in matrimonio inter Christianam, & iudeum & è conuerso nisi precedat baptismus, cap. non oportet. xxviii. q. 1. & comprobatur Paul. Grill. de pen. omnifar. Coit. q. xij.

Si Rex haberet uxorem sterilem non poterit à Papa dispensari ut aliam uxorem vel concubinam ducere valeat, Fely. in cap. que Ecclesiarum, de constit. nu. 23. vbi attestatur ita tenere Io. de ana. post. Io. an. in cap. cum Christus de hereti.

Papa non dispensat cum subdiacono ut matrimonium contrahat immo cum quidam Episcopus matrimonium permiserit fuit à Papa Nicolao reprehensus. xxxij. dist. cap. de illo.

Monachus existens, Monachus ut proprium habeat, vel ut matrimonium contrahat, illum Papa non dispensat, tex. & gl. in ver. abdicatio de stat. monach. in cap. cum ad monasterium.

In omnibus casibus in quibus decoloratur, vel decolorari potest status Ecclesie, à summo Pontifice denegatur dispensatio xxv. q. 1. cap. quæ ad perpetuam.

Ordinato ab heretico in subuersione fidei denegatur dispensatio, i. q. vij. cap. conuenientibus.

Papa cum reordinato non dispensat, i. q. vij. cap. saluberrimum.

In rebaptizato scienter non fit dispensatio, i. q. vij. cap. qui in qualibet ab ecclesiastica militia repellitur.

Contra statum, & consilium sui prædecessoris, an valeat, vel fieri possit dispensatio, de capel. monach. cap. pen. & de renunt. cap. post translationem ibi habetur, quod derogare non potest.

Denegatur dispensatio simoniaci ordinato scienter per pecuniam
 1. q. 1. cap. statuimus, cap. si quis à simoniacis.

Papa non potest dare licentiam excommunicato, vel interdicto ce-
 lebrandi diuina officia, Inn. in cap. præterea. ij. de appell. dum
 allegat cap. nulli, de sent. excomuni.

In definitionibus sanctorum patrum non est dispensatio facienda,
 xiiij. dist. cap. sicut.

An in illa regula de regul. iuris in vi. quod semel Deo dedicatū &c.
 quando dispensat contra votum tacitum, vel expressum, vel Euā-
 gelium, vel contra decreta Ecclesie, tunc dispensationes dicun-
 tur subreptitia. C. si cont. ius. vel vtil. publ. l. ij.

Papa cōtra ius naturale dispēlare nō pōt, xv. q. vi. cap. auctoritate.

Sacerdos nō solum potest verbo, nec nutu, aut quouis modo quæ-
 sito colore detegere peccatum, vel peccatorem sub pena, de
 quo in cap. omnis, & ibi Abb. de penit. & remis. sed nec à Papa
 potest cogi ad reuelādam cōfessionem, ita tenet Fely. in cap. 1.
 de excep. & per Abb. in cap. dilectus. de excess. prælat.

Papa non potest dare tantam iurisdictionem alteri, quin sibi plus
 retineat. tex. in cap. dudum de præben. dign. lib. vi. Ideo non vi-
 detur legato quantumcumque generali tribuere potestatem per
 quam sue iurisdictioni præiudicare possit. ff. quod vi. aut cla. l.
 prohibere. s. planè, & ibi Bar. ff. de pecul. leg. l. si peculium. s. si ait
 & ff. de cur. furio. l. si. nam non videtur in iurisdictione legatum
 sibi voluisse præponere, cap. petitio de iur. iur. l. humanitatis, C.
 de excuss. tut. & ita consuluit Lud. Rom. in conf. xxx. incip. visis
 mihi propositis &c.

Beneficium si scienter conferat infanti hoc facere non potest nec
 ei

ei parendum, est Fely. in cap. Inquisitioni de sent. excomun. & in cap. si quando de rescrip. allegat Bal. in cap. cum adeo, eo. ti. de rescrip.

Papa non dispensat nec generaliter statuere potest, vt festa non feruentur. cap. 1. de fer. iuxta illud Sabbata sanctifices ex causa tamen statuere potest vt festa non feruentur Abb. in cap. literas in v. not. de rest. spoliat.

Et vt quis non teneatur dicere horas, Abb. in cap. 1. de celebra. miss. hore sunt de iure diuino dum dicitur septies in die &c. hoc dictum de horis non dicendis limitationem recipit verum Papa non potest facere constitutionem de horis non dicendis sed bene potest dispensare cum vno ex causa, vt horas non dicat, Feli. in cap. si. de maio. & obed.

Papa non potest dispensare vt stetur dicto vnus testis in preiudicium alterius partis, tex. in cap. indicas. iij. q. ix. quia est de iure diuino, quod in causis requiruntur duo testes, vt in ore duorum, vel trium, stat omne verbum. cap. nouit de lud.

Papa non potest dispensare quod inferendo testimonio in iudicio non interueniat iuramentum, quia hoc est de iure diuino quod testis iuret, Genes. cap. xxxj. vbi Iacob voluit testimonium, foci sui Labam confirmatum per iuramentum.

Papa non potest precipere laico vt sibi renūciet bona sua, ratio est, quia laicus non est subditus, vt dicit Abb. in cap. Inquisitioni de sent. excom. quod laicus non sit subditus not. in cap. nouit, de lud. verum ratione cause efficitur de sua iurisdictione cap. venerabilem & ibi Doc. de elect. cap. si. de for. compet. in vi.

Papa non potest precipere aliquid iniustum & quod contineat in se peccatum, cap. Inquisitioni de sent. excom. cap. Iulianus cap. si Do-

si Dominus cap. qui resistit. xj. q. iij. immo si Angelus preciperet quod ei non est obediendum hoc locum obtinet si preciperet aliquid in quo continetur heresis ita dicit Abb. in d. cap. Inquisitioni.

Si Papa delinqueret & ita incideret in aliquam excommunicationem de quibus habetur in glo. cap. eos de sent. excom. adeo quod fuisset effectus excommunicatus, Episcopū excommunicare non potest ar. cap. audiuimus & cap. Achatius. xxiiij. q. 1. nam si Papa esset hereticus in eo quod est hereticus efficitur minor quolibet catholico. xij. q. 1. cap. scimus.

Papa statuere non potest vt iuramentum non ligaret propter resistantiam iuris diuini de quo in cap. & si Christus cum similibus de iur. iur.

Pactum contra bonos mores dicitur quando non potest seruari sine dispendio salutis eternæ Corn. in Consilio 2 12. in secunda part. igitur super tali pacto Papa dispensare non potest cum contra ius diuinum dispensatio non liceat cap. sunt quedam, xxv. q. 1.

Papa non potest includere monialem inuitam in monasterio secundum Oldrad. in consilio. xcvi. col. xv.

Baptismum & Eucharestiam summus Pontifex Impedire non potest Card. in clem. 1. q. fi. de rer. permut.

Papa non potest dispensare sine causa contra substantialia regule & si dispensauerit eius dispensatio non valet, Abb. in cap. cum ad monasterium de stat. monach. nu. 22.

Denique omnia iura dispensationis, vel non, loquentia in scrinio pectoris, Maximus Pontifex gerit, qui non ignorat dispensationum

tionum originem traxiſſe ab eo, qui ex ſola miſericordia, & diſpenſatione vniuerſa creauit, & ea homini ſubiect, vt ff. de uſur. l. in pecudum, quòd percipi poteſt cum Adam, & Euam poſt eorum peccatum diſpenſauerit, de pen. diſt. 1. cap. ſerpens ſi Philoſophus exclamat prudentiã eſſe propriam virtutem Principis magis credendum eſſe, & florere in eo, qui veri omnium rerum Philoſophi, noſtrorumq̃, cordium ſcrutatoris vices obtinet cui Chriſtus impoſuit; Si me diligis paſce oues meas, paſcere autem oues videtur ex cauſa diſpenſando, arg. cap. 1. de ſent. excom. & cap. verum, de iur. iur. nam omnia poteſt præmittente clauē diſcretionis, ante clauē poteſtatis, Inn. in cap. quanto eo. tit.

In omnibus autem vt ſupra relatis, remitto me Romane Eccleſie, à qua recedere non intendo, ſed penitus eidem acquieſcere.

F I N I S.

L A V S D E O.

...et originem tractatibus eo, quia sola misericordia...
...et in omni parte...
...et in omni parte...
...et in omni parte...

...et in omni parte...
...et in omni parte...

FINIS
LAVS DEO

Denique...
...et in omni parte...